

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Adam Roch

Protokolant Kamila Ożarowska

przy udziale prokuratora

w sprawie **S.F.**

oskarżonego o czyn z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 marca 2025 r.

zażalenia obrońcy

na postanowienie Sądu Najwyższego z 19 lutego 2025 roku, sygn. akt III KK 406/24

o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.,

postanowił:

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

Antoni Bojańczyk

Małgorzata Bednarek

Adam Roch

UZASADNIENIE

S.F. wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z 22 września 2023 r., sygn. akt III K 57/23, został skazany za czyn zakwalifikowany z art. 156 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. na karę 15 lat pozbawienia wolności oraz za czyn kwalifikowany z art. 281 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. na karę 4 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. ww. wyrokiem, Sąd Okręgowy w Kielcach

wymierzył S.F. karę łączną 17 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono również od oskarżonego S.F.: na rzecz E.K. kwotę 30.000 zł oraz na rzecz M.C. kwotę 1.000 zł tytułem obowiązku częściowego zadośćuczynienia za krzywdy doznane przestępstwami przypisanymi w wyroku.

Na skutek apelacji obrońcy i prokuratora, Sąd Apelacyjny w Krakowie, wyrokiem z 15 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKa 394/23, zmienił zaskarżony wyrok poprzez uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej oraz wyeliminowanie art. 64 § 2 k.k. z podstawy wymiaru kary orzeczonej w punkcie I wyroku oraz w ramach czynu zarzuconego oskarżonemu w punkcie II aktu oskarżenia, uznał go za winnego tego, że w dniu 28 marca 2022 roku przywłaszczył sobie powierzony mu przez M.C. telefon marki H. o wartości 200 zł, kwalifikując ten czyn jako wykroczenie z art. 119 § 1 kw.. i wymierzając mu karę 30 dni aresztu. Sąd odwoławczy uchylił również orzeczony w punkcie V środek kompensacyjny w części dotyczącej M.C.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego. Sąd Najwyższy, wyrokiem z 19 lutego 2025 r., sygn. akt III KK 406/24 uchylił zaskarżony wyrok oraz zmieniony nim wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach i sprawę przekazał temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Po ogłoszeniu powyższego wyroku Sąd Najwyższy postanowił także, na podstawie art. 538 § 2 k.p.k., art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k. zastosować wobec S.F. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, tj. do dnia 20 maja 2025 r.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca zarzucając obrazę;

1) art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 251 § 3 k.p.k. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że bez wskazania okoliczności, na których oparte jest przekonanie, iż oskarżony mógłby w sposób nieodzowny wpływać na toczące się postępowanie, podejmując próby matactwa, podczas gdy oskarżony złożył wyjaśnienia, a sami świadkowie zostali już w toku postępowania przygotowawczego i postępowania sądowego przesłuchani i tym samym sytuacja aktualna przeczy takiemu twierdzeniu sądu;

2) art. 258 § 2 k.p.k. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, iż przesłanka szczególna tymczasowego aresztowania wyrażona w treści tego przepisu samodzielną przesłankę przedłużenia tymczasowego aresztowania, podczas gdy w

świetle brzmienia obowiązujących przepisów postępowania karnego nie może stanowić wystarczającej podstawy izolacji oskarżonego;

3) art. 263 § 2 k.p.k. poprzez brak wyjaśnienia przez sąd w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia zaistnienia szczególnych okoliczności, ze względu na które nie można było wykonać czynności, w tym ewentualnego wpływu oskarżonego na przebieg tych czynności.

Podnosząc powyższych zarzuty obrońca wniósł o zmianę postanowienia poprzez uchylenie stosowanego wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Uczestniczący w posiedzeniu prokurator wniósł o nieuwzględnienie zażalenia i utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w mocy.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż skarżący nie wykazał, aby zaskarżone postanowienie zostało wydane z obrazą prawa prowadzącą do niesłusznego zastosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania, a okoliczności takich działający jako sąd odwoławczy, Sąd Najwyższy, z urzędu także nie dostrzegł.

Na wstępie zauważyć trzeba, że funkcją środka zapobiegawczego jest zabezpieczenie prawidłowego toku całego procesu karnego. Oznacza to, że stosując środki zapobiegawcze sąd chroni nie tylko postępowanie dowodowe, ale ochroną może również objąć jego dalsze etapy, aż do chwili rozpoczęcia wykonywania kary, zgodnie z art. 249 § 4 k.p.k. Stosowanie środków zapobiegawczych może zatem mieć miejsce nie tylko w celu zagwarantowania prawidłowego toku postępowania dowodowego, ale również później.

W ocenie Sądu Najwyższego w zaskarżonym postanowieniu trafnie przyjęto, iż w aktualnym stanie sprawy zachodzi potrzeba stosowania wobec oskarżonego S.F. najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Prawidłowo Sąd Najwyższy wskazał, że w sprawie występuje ogólna przesłanka stosowania środków zapobiegawczych wskazująca na duże

prawdopodobieństwo popełnienia przez S.F. zarzucanego mu czynu z art. 156 § 1 pkt. 2 i 3 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. Sprawstwo oskarżonego w niniejszej sprawie zostało uprawdopodobnione w stopniu wymagany przez przepis art. 249 § 1 k.p.k. treścią uchylonych wyroków. Nie ma potrzeby wykazywania, że zebrane w sprawie dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu, bowiem samo skazanie nieprawomocnym wyrokiem uzasadnia wystarczająco tę przesłankę i zwalnia od przedstawiania szczegółowej argumentacji uzasadniającej takie przekonanie (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 lipca 2005 r., sygn. akt II AKz 288/05, KZS 2005/7-8/87). Powyższej konkluzji nie zmienia fakt uchylenia ww. wyroków, gdyż nastąpiło to z przyczyn niepodważających sprawstwa oskarżonego S.F.

Słusznie wskazano również, że w sprawie występuje szczególna przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania, o której mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Wynika ona wprost z faktu, iż S.F. zarzucono m.in. popełnienia w warunkach powrotu do przestępstwa zbrodni zagrożonej karą nie niższą niż 5 lat pozbawienia wolności albo karą dożywotniego pozbawienia wolności. Dodatkowo, uchylonymi wyrokami wymierzono oskarżonemu karę 15 lat pozbawienia wolności. Stosownie do treści art. 258 § 2 k.p.k., tymczasowe aresztowanie może być uzasadnione nieprawomocnym skazaniem na karę co najmniej 3 lat pozbawienia wolności. W tym miejscu wskazać należy, że treść art. 258 § 2 k.p.k. wprowadza szczególny rodzaj domniemania istnienia obawy, że oskarżony, z uwagi na grożąca mu surową karę, będzie bezprawnie utrudniał postępowanie. W związku z tym, zgodnie z poczynionym przez ustawodawcę założeniem, nie jest wymagane w takiej sytuacji wykazywanie przez sąd w oparciu o zebrane w sprawie dowody konkretnych zachowań oskarżonego mogących destabilizować prawidłowy tok postępowania (art. 251 § 3 k.p.k.). Istnienie powyższego domniemania nie oznacza jednak, że w każdym przypadku zagrożenie surową karą uzasadnia zastosowanie tymczasowego aresztowania. Każdorazowo należy wziąć pod uwagę całokształt okoliczności danej sprawy.

Odnosząc się do treści zażalenia obrońcy, wskazać należy, że w przedmiotowej sprawie, stosujący środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania Sąd Najwyższy nie stosował art. 263 § 2 k.p.k., który to przepis

odnosi się do postępowania przygotowawczego i określa dopuszczalny tryb przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym ponad okres jego stosowania określony na podstawie art. 263 § 1 k.p.k.

Po stronie oskarżonego S.F. nie występowały również okoliczności obligujące Sąd Najwyższy do odstąpienia od stosowania tymczasowego aresztowania w rozumieniu przepisu art. 259 k.p.k. W konsekwencji stwierdzić więc należało, że na obecnym etapie postępowania zażalenie obrońcy nie mogło zostać uwzględnione, a tylko tymczasowe aresztowanie oskarżonego może zabezpieczyć prawidłowy bieg kontynuowanego względem niego postępowania.

Antoni Bojańczyk

Małgorzata Bednarek

Adam Roch

[WB]

[a.ł]